

Økonomi og frivillighed

Som vi beskrev i sidste uge, er stormflodsbeskyttelsen formentlig afhængig af en betaling fra ejerne af de ejendomme, som bliver beskyttet. Vi har tidligere debatteret det rimelige i, at det er ejendomsjerne, som skal betale for stormflodssikringen, når klimaet er vores alles ansvar.

Uanset hvad man mener, må man bare konstatere, at det er ejerne, som står med de økonomiske problemer, når vandet kommer. Derfor må ejerne beskytte deres værdier, selvom om det måske burde være en fælles opgave.

Men er det overhovedet realistisk, at finde økonomien til en stormflodsbeskyttelse?

Økonomien i forrige stormflodsprojekt

I det forrige stormflodsprojekt var bidragene sammensat som vist i det nedenstående skema.

Kote	Antal	Tidl. bidrag	Mdl. gns.
0-140	159	8.293.531	174
140-160	337	7.941.822	79
160-180	255	9.847.425	129
180-200	131	3.169.188	81
200-220	99	2.241.035	75
0-220	369	0	0
	1350	31.493.000	

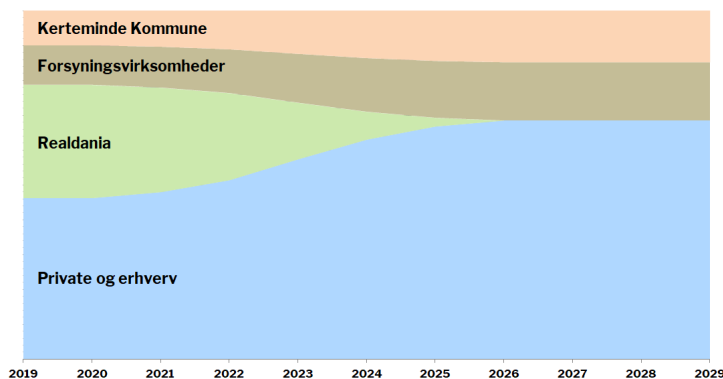
Stormflodsbeskyttelse til 180 cm koster 40 mio. kr. Beskyttelse til 250 cm koster 46 mio. kr. Som det fremgår af skemaet, svarer bidraget mellem 180 og 220 til 5,4 mio. kr., og det stemmer godt overens med prisen for forskellen. Det månedlige gennemsnit er vist over 25 år. Bemærk, at der ikke var regnet med bidrag for ubebyggede grunde og landbrug (0-220).

Økonomi er tæt forbundet med tiden

En interessant vinkel på stormflodsbeskyttelsen er, hvordan den samlede økonomi hænger sammen med tidspunktet for etableringen, og der er faktisk to forskellige sammenhænge, som alle bør kende.

Den ene sammenhæng er, at donationen fra Realdania formentlig har en udløbsdato. Det forrige projekt fik 14,5 mio. kr., men Realdania har nu lavet en støtteordning for op til 10 pilot-stormflodsprojekter. Derudover er Kerteminde ikke på listen over de 14 mest udsatte områder i Danmark. Vi har stadig en opmærksomhed hos Realdania, men den bliver ikke ved. Vi tror udviklingen bliver som vist herunder.

Udvikling i bidrag til stormflodsbeskyttelse

Den anden sammenhæng mellem økonomi og tiden er forskellen mellem, hvornår ejerne af de lavest og de højest beliggende ejendomme synes, at stormflodsbeskyttelsen skal etableres.

De lavest beliggende huse ligger i kote 120 cm. Med lidt overslagsberegning kan man hævde, at halvdelen af ejendommene mellem 140 og 160 cm ligger under kote 152 cm., som er en 20-årshændelse. Det er i givet fald 168 stk. og sammenlagt med dem under 140 cm, så er der 328 ejendomme, som ikke kan få udbetalt stormflodserstatning, for stormfloder op til 150 cm.

Ejerne af disse ejendomme er selvsagt meget interesserede i at stormflodsbeskyttelsen etableres hurtigt. De 225 ejere af bygninger mellem 160 og 180 cm kan måske mene, det ikke haster så meget, men allerede i 2025 er 20-års hændelsen passeret 160 cm og den når 180 cm i 2040.

Pengene fra Realdania er der nu, så hvor længe synes du, det giver mening at vente?

Hvad koster en stormflod?

Stormfloden i 2006 kostede i gennemsnit 108.000 kr. pr. ejendom. Med den nuværende selvrisko ville det være en udgift på 10.000 kr. for ejere af parcel og rækkehuse og 20.000 kr. for fritids- og sommerhuse, hvis man forudsætter at det både er bygningen og løsøre, som skal dækkes.

Gennemsnitsbetragtningen får parcel og rækkehuse til at fremstå som værende billigere end fritids- og sommerhuse, men i virkeligheden er værdierne i parcel- og rækkehuse væsentlig højere og dermed også erstatningerne og selvriskoen. Tallene bliver bare ikke offentliggjort særskilt.

Fordelingen af bidrag for private i det forrige stormflodsprojekt kan ses herunder:

Månedligt beløb	Laveste	Gennemsnit	Højeste
Parcel- og rækkehuse	39 kr.	91 kr.	480 kr.
Sommer- og fritidshuse	19 kr.	38 kr.	87 kr.

Med udgangspunkt i de gennemsnitlige bidrag, så vil stormflodsbeskyttelse koste hhv. 27.300 og 12.000 kr. uden renter over 25 år, som kan betales i små månedlige rater. En selvrisko udløser et øjeblikkeligt tab, i form af en reduceret erstatning. Det kan også være, at erstatningssummen ikke stemmer overens med den værdi man selv mener, der er gået tabt, og så man får endnu et tab.

Hvor mange flere stormfloder synes du Kerteminde skal have, inden der skal laves en beskyttelse?

Frivillighed

Som alternativ til en fast model for, hvem der skal bidrage med hvor meget til en stormflodsbeskyttelse, så kan man basere økonomien på frivillige bidrag. Men hvad er nu det for noget hippie-bras?

Ja, det er et godt spørgsmål. Men hvor godt var det egentlig, at partdelingsmodellen blev modtaget i det forrige projekt?

Hvis alle ejere er enige om, at vi har brug for stormflodsbeskyttelsen og at vi ikke skal vente, så kan alle sikkert også komme med et nogenlunde rimeligt bud på, hvad en beskyttelse vil betyde for dem, helt personligt. Hvis man er i tvivl, så kan man se på, hvad man skulle bidrage med i det forrige projekt.

Men er der så ikke nogen, som fedtspiller, og lader de andre betale. Jo, det kan ikke afvises, men er en fast model for bidragene bedre? Hvis der er mange som ikke vil bidrage, så bliver

stormflodsbeskyttelsen ikke til noget, og så vil vi helt sikkert blive ramt af stormflod igen – og igen – og igen....

Det scenarie bliver i hvert fald ikke billigt og vi skal jo stadig betale til en stormflodsbeskyttelse senere, så mon ikke alle kan se fornuften?

Og hvis vi skal tale om udgiften for den enkelte, så er der sikkert mange, som betaler et tilsvarende beløb i vejhjælp til en bil, som repræsenterer en mindre værdi end boligen og hvor risikoen for en uventet udgift er væsentligt sjældnere og lavere, end for udgifterne efter en stormflod. Det perspektiv kunne man også lige overveje.

Det sidste stik

Titlen i det sidste debatoplæg vil være "Ikke helt efter dit hoved".

Dette er det tredje debatindlæg i en serie af fire. Oplæggene er fra Folkeslusen, og bliver bragt i august og september 2019. Formålet med debatserien er at udbrede kendskabet til fakta og at nedbryde nogle myter. Bestyrelsen modtager gerne spørgsmål, forslag og kommentarer på mail@folkeslusen.dk